

Народні промисли в Україні

Тема: ознайомити учнів з історією виникнення народних промислів в Україні, сформуванати уявлення про особливості народних художніх промислів та їх сучасні центри; розвивати в учнів інтерес до культурної спадщини свого народу; виховувати почуття любові до своєї Батьківщини, національної свідомості, поваги до праці.

Обладнання: мультимедійна презентація, підручник, зошит

Тип уроку: вивчення нового матеріалу

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

II. Актуалізація опорних знань

III. Мотивація навчальної діяльності

IV. Вивчення нового матеріалу

V. Узагальнення

Домашнє завдання

Пригадайте

- традиційні ремесла та промисли, які набули поширення на території України в минулому

- Чим приваблюють твори народного мистецтва?

Поняття про народні промисли

Народні промисли

**— це форма творчої діяльності
з метою задоволення потреб населення**

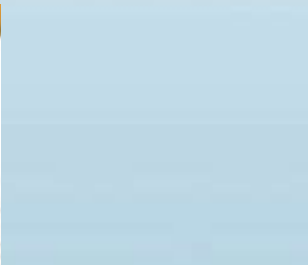
- **Своїм корінням вони сягають у ті часи, коли люди почали виготовляти предмети побуту з підручних матеріалів**
- **Подальший розвиток народних промислів пов'язаний із господарською діяльністю**
- **Найбільш поширеними видами народних ремесел та художніх промислів є**
 - **гончарство**
 - **ковальство**
 - **ткацтво**
 - **гутництво**
 - **різьбярство**
 - **писанкарство та ін.**

ВИДИ НАРОДНИХ РЕМЕСЕЛ ТА ХУДОЖНІХ ПРОМИСЛІВ

Гонарство

- **полягає в обробці глини для виготовлення різноманітного посуду, цегли, кахлів та іншої кераміки**
- **серед керамічних виробів побутують миски, полумиски, глечики, горнята, макітри, куманці, кухлі**
- **Відомі центри виробництва традиційної української кераміки**
- **Опішня (Полтавська обл.)**
- **Косів, Івано-Франківська обл.)**

Малярство

- походить від традицій селянського хатнього стінопису
- найбільшого поширення набув саме в селищі Петриківка (Дніпропетровська обл.)
- петриківський розпис занесений до списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО

Ковальська справа

- виробництво металевих виробів від знарядь праці (наприклад, орало) до багатьох побутових речей
- ковальська справа **XV - XVI ст. ювелірні вироби (золотарство)**
- **XVIII – XX ст. гуцульське ковальство**
- нині осередками художнього ковальства є цехи при реставраційних майстернях

- Традиції давніх ковальських ремесел продовжують майстри
- Львова
- Івано-Франківська
- Ужгорода
- Чернівців

Часто в ковалях бачили захисників від нечистої сили. Не випадково М. Гоголь створив яскравий образ коваля Вакули, який перемагає хитрого чорта й навіть змушує його виконати свою волю.

Ювелірне мистецтво

- обробка благородних металів — золота, срібла та інші
- золотарі широко виготовляли сережки, перстні, каблучки, оклади для ікон
- Нині провідними підприємствами є фабрики та комбінати
 - Києва
 - Черкас
 - Харкова
 - Одеси
 - Мукачєвого
 - Вінниці

Обробка деревини

- **ремісничі професії: столярі, теслярі, різьбярі, ложкарі, бондарі**
- **техніки обробки деревини: видовбування, різьблення, розпис, виточування, випалювання, інкрустація**
- **видовбування — застосовувалася для виготовлення човнів, ночов, черпаків**

Стельмаство

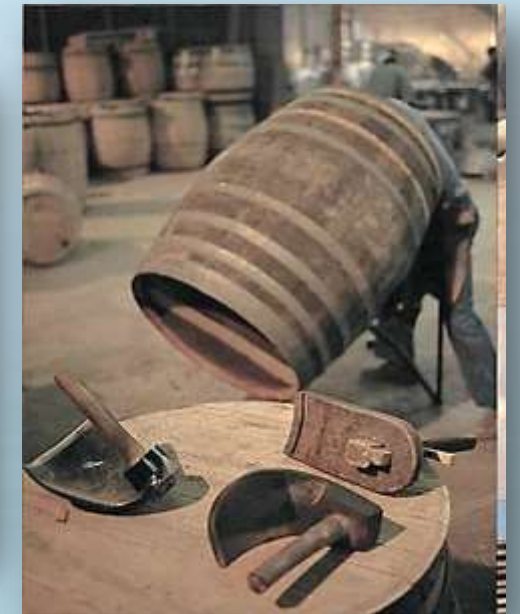
Теслярство

Різьблення

Лозоплетіння

Бондарство

Писанкарство

- унікальне мистецтво, пов'язане одночасно із міфологією, символікою, обрядами та віруваннями
- писанка втілювала віру у воскресіння пращурів та збереження роду

Вегревільська писанка
— скульптура української писанки

**Музей писанкового
розпису в Коломиї**

Ткацтво й килимарство

- **Ткацтво** — найдавніше домашнє ремесло, яким займалися переважно жінки
- домашніх умовах тканини виготовляли в основному з льону, конопель та вовни
- виробляють на спеціалізованих підприємствах у
- Переяславі-Хмельницькому
- Богуславі (Київська обл.)
- Кролевець (Сумська обл.)

Провідною є
Кролевецька фабрика
«Художнє ткацтво»

Вишивка

— орнаментальне або сюжетне зображення на тканині, шкірі, виконане різними ручними або машинними швами

Обробка шкіри

— вичинка шкіри і виготовлення з неї побутових виробів

Обробка каменю

Ще у добу Київської Русі різні види каменю використовувались ремісниками для виготовлення пряслиць, прикрас, форм для лиття, у будівництві тощо

Гутництво

— виготовлення виробів зі скла

Килимарство — традиційна, найбільш важлива і поширена в усіх місцевостях України галузь народного ткацтва. З найдавніших часів килими служили людині для утеплення і прикрашання житла (завішування стіни, покривання скрині, стола, ліжка, підлоги, саней), виконували обрядові та естетичні функції (використовувалися у святкових, урочистих, весільних і похоронних обрядах). Килими були обов'язковою частиною віна (приданого жінки); ними сплачували данину.

Поділля, Волинь, Галичина

Центри килимарства на Полтавщині були Диканька, Сорочинці, Решетилівка, Золотоноша, Нові Санжари, Дігтярі

Робимо висновки

- **Під народними промислами розуміють форму творчої діяльності з метою задоволення потреб населення**
- **До найвідоміших народних промислів України належать виробництво опішнянської та косівської кераміки, кролевецьких тканих рушників, петриківський розпис, писанкарство**

Домашнє завдання:

**підготуватися до тематичного
оцінювання : Вторинний сектор
економіки**

<https://www.youtube.com/watch?v=BBdxpSv5050>